

המפקיד פרק שלישי בבא מציעא

מב.

עין משפט נר מצוה

פב א מיי פ"ד מהל' שאלה ופקדון הל' ו סמנ עשין פת טו"ש"ע ח"מ ס"י רלא סעיף כ:
פג ב מיי שם הל' ח טו"ש"ע שם סעי' כא:
פד ג מיי שם הל' ו טו"ש"ע שם סעי' כ:
פה ד מיי פ"ד מהל' גרנות הל' ככ סמנ עשין כו טו"ש"ע א"ח ס"י רל סעי' ג ורכ אלפס גרנות פ"ע דף ממ'ן.
פו ו מיי פ"ד מהל' שאלה ופקדון הל' ד סמנ עשין פח טו"ש"ע ח"מ ס"י רלא סעי' טו ורכ אלפס כהן ועוד לעיל בפירוש דף פ"ג:
פז ז מיי שם הל' ה ועשין כהשגות ובמ"מ טו"ש"ע שם סעי' טו:
פח ח מיי שם הל' ד טו"ש"ע שם סעי' טו:
פח ט מיי פ"ג מהל' חמץ הל' יא סמנ עשין לו טו"ש"ע א"ח ס"י חל סעי' ח:
צ י מיי פ"ד מהל' שאלה ופקדון הל' ד סמנ עשין פח טו"ש"ע ח"מ ס"י רלא סעי' טו:
צא יא מיי שם הל' ו טו"ש"ע שם סעי' ו:
צב יב מיי שם הל' ו טו"ש"ע שם סעי' ו:
צג יג מיי שם הל' ח טו"ש"ע שם סעי' ג:

תורה אור השלם
 1 ונתתה בפקדון וצרת
 הדפסך בדרך והלכת אל
 המקום אשר יבחר
 אלהיך בה:
 דברים יב כה
 2 וצו יי אהרן את הברכה
 און המקדש ובכל משלח
 יד וברך בארץ אשר יי
 אלהיך נתן לך:
 דברים כח כ

לעני רש"י
 פריש"ן. פסע.
 אשק"א [ואשק"י].
 ארגו, חביה קטנה.

מוסף רש"י
 בדבר הסמוי מן העיק.
 שאינו יודע הסכס (תענית
 ח). כספיים של פקדון
 אין להם שמירה אלא
 בקרקע. ואם לא נתן
 בקרקע ואבדו, פשיעה היא
 אללו ומיי, דשומר תנס חייב
 בפשיעה (פריה"ח. א.א.).
 משום ריחא. שהלכ
 מריתו ומתנתו ומנואלו
 (שם).

אמר שמואל כספים אין להם שמירה בו. לריך עיון אם שמרם בקרקע (ב) ונגנבו משם אם שומר שכן חייב וצפרק הכונס (ב"ק דף טו. ו) וס' ד"ה ג' (ג) משמע דחייב דפרין אביי לרז יוסף והאמר ר' יוחנן הטוען טענת נגז צבדיה משלם תשלומי כפל ואי שומר אצדה שומר שכן הוא קרנא בעי לשלומי ומאי פריך דלוקמא צטוען שנגנבה צאונס כגון שהעמיק בקרקע ק' אמות או שתקפתו שינה או חולי אלמנא כלי גניבה לא הוה אונס אלא לטטים מזויין וכן צמר הכי דמייתי לא אי אמרת צשומר חנס שכן משלם כפל ואי לטטים מזויין נגז הוה שומר שכן נמי משלם כפל משמע דמשום גניבה לא מפטר שומר שכן אם לא צטענת גניבת ליטטיס מזויין מיהו אונס אי צעית אימנא דה"מ למימר וליטעמך דבלאו הכי נמי מלי למימר וליטעמך אפי' גולן הוה תמנא שומר שכן משלם כפל צבעלים ויש להציא ראייה מפ' השולח (לקמן דף נה. ו) וס' דכי יליף גניבה ואצידה צשולא משומר שכן פריך מה לשומר שכן שכן משלם כפל צטענת ליטטיס מזויין ומשני אי צעית אימנא גולן הוה משמע שאין שום גניבה שיפטור זה שומר שכן אך תמהון גדול הוה למה לא יהא אונס אם העמיק בקרקע ק' אמות דמאי היל' תו למיעבד או אם תקפתו שינה או חולי גדול ואיך יתכן ששום גניבה לא נמנא שמהא אונס כגון כליטטיס מזויין ולרבה אית לי דמקו הפועלים (לקמן דף נה. ז) דאי על צעידנא דעיילי אינשי פטור אי"כ תמנא גניבת אונס צשומר שכן ומיהו יש לדחות דרבה יצבור כאידך שיניאל דקרנא עדיף כרז יוסף צהכונס (ב"ק דף טו. ו) ומ"מ אין סברא כלל שלל תמנא גניבת אונס שיפטור זה שומר שכן ואין למקן דהואיל ומייזי רחמנא שומר שכן צגניבה אע"פ שהיא קרובה לאונס כדאמר צהשולא (לקמן דף נה. ז) חייב אף צכל גניבת אונס דהא צליטטיס מזויין הוה פטור אע"ג דנגז הוה לרז יוסף א"כ מלי משני צהשולא (דף נה. ז) לטטיס מזויין גולן הוה אונס איכא למיפריך נמי לשומר שכן שכן משלם כפל צטענת גניבת אונס תאמר צשולא דכי יליף שקייז צגניבה ואצידה לא ישלם כפל אפילו צטענת גניבת אונס דמסתמא הוה חייב קין צכל אונסין צדענין זה פריך פ"ק דמנחות (דף ה. ז) גזי הל' להוציא הטרפה וצפרק שור שנגז ד' וס' (ב"ק דף טו. ו) גזי שור האצטדין מהו לגזי מוצח ונראה דכיון דלתי שולא מק"ו דשומר שכן אין למייזו צגניבת אונס צקין ודיו לצא מן הדין להיות כדון דשומר שכן פטור מגניבת אונס אף שולא כן וא"ת וגניבת אונס צשולא לפי האמת

מתני' לרין. צסודרו והפשיטין לאחוריו: **גמ'** מאי הוה ליה **למיעבד**. הרי צרכין: **מזוי** צידו. לא יפקידנו לאחריים צמקוס אמר שאם תודמין לו סכורה לשכר יהא מזומן לו: **תנס** ידו. להיות מזומן לו לצורך ריות הצא פתאום: **אין צכרנא**. שמתצרך ורבה מאליו פריש"ן צלע"ז: **צאסמך**. דריש ליה לשון דבר הסמוי מן העין: **שאין העין שולטת בו**. שנאמר צאסמך לשון גזים: **אין להם שמירה בו**. דלס לא צמך שומר ונגנבו פשיעה היא: **ואם צורבא מרנצן הוה**. המפקיד הוה חרד על מלות הצדלה על הכוס אמר השומר דלמא מיצעי ליה וזוי לצדלתא להכי לא קצרינהו ופטור: **גשואי**. מגששין בקרקע צשפודין של צדול להכיר מקוס צמחמיו חלל: **צשמי קורה**. צגג למחמיו: **פרומא**. שוכי התקרה: **צניי צורבי**. צין שורות הצנין צכותל: **טפוחאי**. מטפחים צכותל לידע אם יש שם חלל: או **טופח סמך** כו'. וכו'ן צכותל: **הרי הוה כמבוער**. ואין לריך לצערו דאין כאן עוד צל יראה: **הא מאי**. לענין שמירת כספים: **משום ריחא**. שהלכ מרית ומופש אחיו והרי הוה מנואלו ונראה: **מסיכרא**. שם מקוס: **לריפא דאורנני**. צית קטן עגול כמין כובע שעושין צידי עופות לצרוב: **דאורני**. של ערבה היא: **אע"ג דלענין גנבי נטירותא היא**. אפי' צלא קצורה שאין גנבים הולכין שם לנגזב שאין מזומן מלי שם: **סחלחו צפשיעה**. שמה תפול שם דליקה ונמנא פשע שלל קצין: **וסופו צאונס**. שהרי נגנבו וגניבה לשומר חנס אונס הוה: **אשלימנהו**. מסרן לאמו: **קרינטיא**. ארגו אשק"א צלע"ז: **נימא ליה לדידיה נוינן שלס**. דשומר שסמר לשומר חייב: כל

מרבנן הוה סבר דלמא מיבעי ליה זוי לאבדלתא והאידינא דשכיחי גשואי אין להן שמירה אלא בשמי קורה והאידינא דשכיחי פרומאי אין להם שמירה אלא בניי אורבי אמר רבא ומודה שמואל צכותל (א) נמו בין הקרנות) והאידינא דשכיחי טפוחאי אין להן שמירה אלא בטפח הסמך לקרקע או בטפח הסמך לשמי קורה א"ל רב אחא בריה דרב יוסף לרב אשי התם תנן צהחמין שנפלה עליו מפולת הרי הוה כמבוער רשב"ג אומר כל שאין הכלב יכול לחפש אחריו ותנא כמה חפישת הכלב ג' טפחים הכא מאי מי בעינן שלשה טפחים או לא אמר ליה התם משום ריחא בעינן ג' טפחים הכא משום איכסויי מעינא לא בעינן ג' טפחים וכמה אמר רפרם מסיכרא (ב) טפח ההוא גברא דאפקיד זוי גבי חברה אותבינהו בצריפא דאורבני אינגוב אמר רב יוסף צאע"ג דלענין גנבי נטירותא היא לענין גורא פשיעותא היא לענין גנבי נטירותא היא ותחלתו בפשיעה וסופו באונס פטור והילכתא תחלתו בפשיעה וסופו באונס חייב ההוא גברא דאפקיד זוי גבי חברה א"ל רב לי זוזאי א"ל לא ידענא היכא אותבינהו אתא לקמיה דרבא א"ל צכל לא ידענא פשיעותא היא זיל שלים ההוא גברא דאפקיד זוי גבי חברה אשלימנהו לאימיה ואותבינהו בקרמליתא ואינגוב אמר רבא היכי גדיינו דייני להאי דינא נימא ליה לדידיה זיל שלים אמר

(א) לעיל לו. (ב) ועין צשמי לו. משמע דלייז או אלא מקין. (ג) הרי"ף והל"ש גרבי או נעל ס"ו. (ד) תענית ח. (ה) נפסחים א. (ו) רש"י מ"י. (ז) פסחים א. (ח) נטע"ל לו. (ט) ונע"ל לה. (י) נדל"ר צפסחים ח. וע"ש. (יא) צמ"ס ד"ה האלף. (יב) וע"ש העיב מו' קידושין נה. ד"ה ציע"ל.

הגהות הב"ח
 (א) תוס' ד"ה אמר וכו' שטרם צקרקע מאת אמה ונגנבו משם:

גליון הש"ס
 תוס' ד"ה אמר וכו' דביעין זה פריך פ"ק דמנחות. עין ימות דף ט"ז ע"ב תוס' ד"ה רב אמר:

רבינו חננאל
 בתורתך המפקיד מעות אצל חברו צרון והפשיטין לאחוריו מסרן לבניו הקטנים נעל בפניהן שלא כראוי חייב שלא שימר כדרך השומרים ואם שימר כדרך השומרים פטור. צרון והפשיטין לאחוריו חייב כדרי יצחק דאמר כתיב וצרת הסכס בידך אפי' שהוה צרון שלל בידך. אמר שמואל כספין אין להן שמירה אלא בקרקע ובערב שבת לא אטרחוה רבנן. ואשק"א משום איכסוי מעינא הילכך בטפח סגי ליה. והשתא דשכיחי פשעי פ"י שמששין בקרקע ומגלין הטמנות אשין לה שמירה אלא כמין קורה. פ"י פרומא מלשון גבריו היו פרומין. טיט שנותן הבנאי בין ארחה לארחה בערב הכותל קריא בניי אורבי. כדגרסי בגמ' דהשופטין כותל כפיסין ד' טפחים ארזי כמאן שיהוה טפח ומחצה שיעור חצי לבניה וארזי כמאן כנגרו היה ג' טפחים כמאן טפח בין שני ארזיין מללאו באבנים קטנים וטיט ונקרא בניי אורבי. פ"י טפוחאי שמששין בטפח שלהן ומנינשין אש בין ככותל כספין או זולתן: ההוא דאפקיד זוי גבי חברה אותבינהו בצריפא דאורבני פ"י נתנס בבית המסוך בעצי ערבה ונגנבו סבר רב יוסף למיפטור משום דהוה שומר חנם וכו' איכא דאמרי אמר רב יוסף אע"ג דלענין גנבי נטירותא היא לענין גנבי נטירותא היא ותחלתו בפשיעה וסופו באונס חייב וכן הילכה למעשה תחלתו בפשיעה וסופו באונס חייב. ההוא דאפקיד זוי גבי חברה אמר רב לי זויי אמר ליה לא ידענא היכא איתחתינהו. אמר רבא כל לא ידענא פשיעותא היא וכן הילכה. ההוא דאפקיד זוי גבי חברה אשלימנהו לאימיה ואותבינהו בקרמליתא ואינגוב